

Astrida Krasny Bugarski (1937–2025)

Astrida Bugarski rođena je u Mostaru 26. februara 1937. godine. Osnovno i srednje obrazovanje završila je u Zagrebu i Sarajevu. Maturirala je 1956. godine u Prvoj ženskoj gimnaziji u Sarajevu. Dana 14. novembra 1961. godine diplomirala je na Prirodno-matematičkom fakultetu u Sarajevu kao student geografije s usmjerenjem na antropogeografiju.

Od 1962. godine zaposlena je u Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine na Odjeljenju za etnologiju, a od 1965, nakon položenog stručnog ispita, stekla je zvanje kustosa, stručnjaka etnologa za naselja, kuće i pokućstvo (seoska arhitektura), u kojem je provela cijeli radni vijek. Obavljala je dužnost načelnika Odjeljenja za etnologiju, bila zamjenica direktora Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine i član Redakcije *Glasnika Etnološkog odjeljenja Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*.

Tokom svog višedecenijskog rada u Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine Astrida Bugarski je prikupila građu terenskih snimaka, tlocrta, fotografija i opisa stambenih jedinica, kao i pokućstva, u svrhu očuvanja narodne arhitekture i načina života, prije svega u seoskim sredinama, a koja je od velikog značaja za proučavanje i očuvanje graditeljske baštine na ovim prostorima.

Učestvovala je u timskim terenskim istraživanjima i etnološko-folklorističkim projektima u cijeloj Bosni i Hercegovini (Široki Brijeg, Drežnica, Žepa, Derventa, Tešanj, Zmijanje, Rama, Tuzla, Višegrad, Stolac) i šire, a istovremeno za vrijeme samostalnih istraživanja vršila otkup za zbirke Etnografskog odjeljenja.

Kao predana istraživačica, sve podatke je pažljivo bilježila magnetofonom, olovkom i fotoaparatom, a kasnije je većinu svojih istraživanja i prikupljenog materijala pretočila u naučne i stručne radove, knjige i izložbe.

Astrida Krasny Bugarski (1937–2025)

Astrid Bugarski was born in Mostar on February 26, 1937. She completed her primary and secondary education in Zagreb and Sarajevo. She graduated from the First Women's Gymnasium in Sarajevo in 1956. On November 14, 1961, she graduated from the Faculty of Science and Mathematics in Sarajevo as a geography student with a specialization in anthropogeography.

From 1962, she worked at the National Museum of Bosnia and Herzegovina in the Department of Ethnology, and from 1965, after passing the professional exam, she obtained the title of curator, expert ethnologist for settlements, houses and furniture (rural architecture), where she spent her entire working life. She served as the Head of the Department of Ethnology, was the Deputy Director of the National Museum of Bosnia and Herzegovina and a member of the Editorial Board of the Herald of the Ethnological Department of the National Museum of Bosnia and Herzegovina.

During her decades-long work at the National Museum of Bosnia and Herzegovina, Astrida Bugarski collected field recordings, floor plans, photographs and descriptions of housing units, as well as furniture, for the purpose of preserving folk architecture and lifestyle, primarily in rural areas, which is of great importance for the study and preservation of architectural heritage in this region.

She participated in team field research in ethnological-Folkloristic projects throughout Bosnia and Herzegovina (Široki Brijeg, Drežnica, Žepa, Derventa, Tešanj, Zmijanje, Rama, Tuzla, Višegrad, Stolac) and beyond, and at the same time, while performing independent research, she made purchases for the collections of the Ethnographic Department.

As a dedicated researcher, she carefully recorded all data with a tape recorder, pencil, and

Radila je na stalnim postavkama izložbi u Odjeljenju za etnologiju: *Život i kultura gradskog stanovništva u XIX stoljeću*, *Život i kultura seoskog stanovništva u XIX stoljeću* – kolektivni rad, *Bjelašnica*, *Tradicionalno pokućstvo u Bosni i Hercegovini*, *Iz vremena naših predaka* – izložba postavljena u ratu te stalna postavka izložbe u Rami – kolektivni rad.

Sretna okolnost bila je ta što je Astrida Bugarski radila i istraživala u vremenu u kojem su se dogodile možda najveće promjene u načinu života ljudi s ovih prostora, uključujući kulturne, društvene i prostorne tokove u Bosni i Hercegovini.

Dobitnica je mnogih priznanja i zahvalnica za svoj izuzetan i predan rad na istraživanju i očuvanju kulturne baštine Bosne i Hercegovine. Sva ta priznanja potvrđuju njen veliki doprinos nauci, muzeologiji, etnologiji Bosne i Hercegovine.

Ostavila je neizbrisiv trag u zajednici i naslijeđu koje je čuvala.

Knjige i radovi

1964. "Naselja, zgrade i pokućstva u Žepi". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*, n. s. *Etnologija*, sv. 19, Sarajevo, str. 63–83 + tabl. IV.
1967. "1) Krovne konstrukcije u seoskoj arhitekturi istočne Hercegovine. 2) Vegetalne krovne plohe istočne Hercegovine". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*, n. s. *Etnologija*, sv. 22, Sarajevo, str. 77–100 + tabl. IV.
1968. "Mlinice u Hercegovini". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*, *Etnologija*, sv. 23, Sarajevo, str. 139–164 + tabl. VII.
1970. "Seoska arhitektura u okolini Lištice". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*, n. s. *Etnologija*, sv. 23, Sarajevo, str. 135–173 + tabl. X.
1971. "Daščani krovovi u Bosni". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*, n. s., *Etnologija*, sv. 26, Sarajevo, str. 85–109 + tabl. VI.
1971. "Mühlen in der Herzegowina". *Wissenschaftliche Mitteilungen des Bosnisch-herzegowinischen Landesmuseum*, Bd. 1, Heft B – Volkskunde, Sarajevo, str. 131–155 + Tafel VII.

camera, and later transformed most of her research and collected material into scientific and expert papers, books, and exhibitions.

She worked on permanent exhibitions in the Department of Ethnology: Life and Culture of the Urban Population in the 19th Century, Life and Culture of the Rural Population in the 19th Century, Collective Work, Bjelašnica, Traditional Furniture in Bosnia and Herzegovina, From the Times of our Ancestors (an exhibition set up during the war), and a permanent exhibition in Rama - Collective Work.

It was a fortunate circumstance that Astrida Bugarski worked and researched at a time when perhaps the biggest changes in the way of life of people from this area took place, including cultural, social and spatial trends in Bosnia and Herzegovina.

She is the recipient of many awards and acknowledgements for her exceptional and committed work on research and preservation of the cultural heritage of Bosnia and Herzegovina. All these recognitions confirm her great contribution to science, museology, and ethnology of Bosnia and Herzegovina.

She left an indelible mark on the community and the legacy she preserved.

Books and Papers

1964. Naselja, zgrade i pokućstva u Žepi. *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine* n.s. *Etnologija*, sv. 19, Sarajevo, str. 63-83 + tabl.IV.
1967. 1) Krovne konstrukcije u seoskoj arhitekturi istočne Hercegovine. 2) Vegetalne krovne plohe istočne Hercegovine. *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine* n.s. *Etnologija*, sv. 22, Sarajevo, str.77-100 + tabl.IV.
1968. Mlinice u Hercegovini. *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*, *Etnologija* sv. 23, Sarajevo, str. 139-164 + tabl.VII.
1970. Seoska arhitektura u okolini Lištice. *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*, n.s. *Etnologija* sv. 23, Sarajevo, str. 135-173 + tabl.X.

1971. "Dachkonstruktionen in der Dorfarchitektur der Ost-Herzegowina. Beitrag zur Erforschung der Architektur des Karstes". *Wissenschaftliche Mitteilungen des Bosnisch-herzegowinischen Landesmuseum*, Bd. 1, Heft B – Volkskunde, Sarajevo, str. 117–127.
1974. "Kuća sa čardakom u podbjelašničkim selima". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n. s. Etnologija*, sv. 26/28, Sarajevo, str. 231–244 + tabl. III.
1974. "Skeletni sistem gradnje u bosanskom seoskom graditeljstvu. Prilog poznavanju gradnje zidova i objekta drvene skeletne konstrukcije". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n. s. Etnologija*, sv. 29, Sarajevo, str. 123–191.
1976. "Rural architecture in the environs of Listica". *Wissenschaftliche Mitteilungen des Bosnisch-herzegowinischen Landesmuseum*, Bd. 2, Heft B – Volkskunde, Sarajevo, str. 49–85 + Pl. X.
1978. "Razvoj seoske stambene zgrade u okolini Dervente od polovine devetnaestog vijeka do naših dana". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n. s. Etnologija*, sv. 30/31, Sarajevo, str. 131–173.
1980. "Narodno graditeljstvo Zmijanja". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n. s. Etnologija*, sv. 34, Sarajevo, str. 121–162.
1981. "Spratna seoska kuća centralne Bosne". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n. s. Etnologija*, sv. 35/36, Sarajevo, str. 1–56.
1983. "Naselja, stambene zgrade i pokućstvo Drežnice". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n. s. Etnologija*, sv. 38, Sarajevo, str. 81–117.
1983. *Bjelašnica: the nature and the people.* / Čedomil Šilić, Sofija Mikšić, Ljiljana Beljakašić Hadžidedić/. Sarajevo: Svjetlost; Zagreb: Grafički Zavod Hrvatske.
1985. *Zmijanje (katalog). Izložba: juli–oktobar 1985. godine.* Sarajevo: Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine; Banja Luka: Muzej Bosanske krajine.
1987. "Seoske stambene zgrade i kultura stanovanja u tešanjskom kraju". *Glasnik Zemaljskog*
1971. Daščani krovovi u Bosni. *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n.s. Etnologija* sv. 26, Sarajevo, 85-109+tabl.VI.
1971. Mühlen in der Herzegowina. *Wissenschaftliche Mitteilungen des Bosnisch-herzegowinischen Landesmuseum* Bd.1, Heft B-Volkskunde, Sarajevo, str. 131-155+Tafel VII.
1971. Dachkonstruktionen in der Dorfarchitektur der Ost-Herzegowina. Beitrag zur Erforschung der Architektur des Karstes. *Wissenschaftliche Mitteilungen des Bosnisch-herzegowinischen Landesmuseum* Bd.1, Heft B-Volkskunde, Sarajevo, str. 117-127.
1974. Kuća sa čardakom u podbjelašničkim selima. *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n.s.Etnologija*, sv.26/28, Sarajevo, str.231-244 +tabl.III.
1974. Skeletni sistem gradnje u bosanskom seoskom graditeljstvu. Prilog poznavanju gradnje zidova i objekta drvene skeletne konstrukcije. *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n.s.Etnologija* sv. 29, Sarajevo, str.123-191.
1976. Rurac architecture in the environs of Listica. *Wissenschaftliche Mitteilungen des Bosnisch-herzegowinischen Landesmuseum* Bd.2, Heft B-Volkskunde, Sarajevo, str.49-85+Pl.X.
1978. Razvoj seoske stambene zgrade u okolini Dervente od polovine devetnaestog vijeka do naših dana. *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n.s. Etnologija* sv. 30/31, Sarajevo, str. 131-173.
1980. Narodno graditeljstvo Zmijanja. *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n.s. Etnologija* sv.34, Sarajevo, str.121-162.
1981. Spratna seoska kuća centralne Bosne. *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine. n.s. Etnologija* sv.35/36, Sarajevo, str.1-56.
1983. Naselja, stambene zgrade i pokućstvo Drežnice. *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine n.s. Etnologija* sv.38, Sarajevo, str.81-117.
1983. Bjelašnica: the nature and the people. /Čedomil Šilić, Sofija Mikšić, Ljiljana

- muzeja Bosne i Hercegovine, n. s. Etnologija*, sv. 41/42, Sarajevo, str. 91–134.
1989. "Nastambe stočara u sezonskim naseljima Bosne i Hercegovine. Prilog proučavanju sezonskih naselja stočara i njihovih nastambi u dinarskom području". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n. s. Etnologija*, sv. 43/44, Sarajevo, str. 61–94.
1990. "Kamene kuće Livanjskog polja. Prilog poznavanju seoskog graditeljstva jugozapadne Bosne". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n. s. Etnologija*, sv. 45, Sarajevo, str. 73–100.
- 1992–1997. "Kamene kuće Livanjskog polja i njihovi graditelji. Prilog proučavanju bosanskohercegovačke baštine". *Godišnjak ANUBiH*, knj. 30, Centar za balkanološka ispitivanja knj. 28, Sarajevo, str. 125–135.
1996. "Savremene promjene u kulturi stanovanja seoskog stanovništva Bosne i Hercegovine". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n. s. Etnologija*, sv. 47, Sarajevo, str. 223–244.
1997. "Hercegovačka suhozida stambena zgrada". *Hercegovina* 3 (11), Mostar: Muzej Hercegovine, str. 151–178.
2000. "Svetlana Bajić: In memoriam Zorislava Čulić, rođ. Marković, viši kustos (1920–1997)". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n. s. Etnologija*, sv. 48/49, Sarajevo, str. 317–321.
2000. "Les recents changements dans le mode d'habitat de la population rurale de la Bosnie-Herzegovine". *Wissenschaftlichen Mitteilungen des bosnisch-herzegowinischen Landesmuseum*, Band 4, Heft b, Sarajevo, str. 209–228.
2000. "Organizacija počivanja u tradicionalnoj kulturi ruralnog stanovništva Bosne i Hercegovine". *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n. s. Etnologija*, sv. 48/49, Sarajevo, str. 103–125.
2001. *Sjećanje na korijene. Tradicionalne stambene zgrade Hrvata Bosne i Hercegovine u drugoj polovici XIX. i prvoj polovici XX. stoljeća*. Sarajevo: Ogranak Matice hrvatske u Sarajevu.
2002. "Periodska naselja stočara u Bosni i Hercegovini". *Godišnjak ANUBiH*, knj. 33, Beljakašić Hadžidedić, Svjetlost, Sarajevo; Grafički Zavod Hrvatske, Zagreb.
1985. *Zmijanje (katalog). Izložba: juli-oktobar 1985. godine*. Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo i Muzej Bosanske krajine, Banja Luka.
1987. *Seoske stambene zgrade i kultura stanovanja u tešanjskom kraju*. Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n.s. Etnologija sv.41/42, Sarajevo, str. 91-134.
1989. *Nastambe stočara u sezonskim naseljima Bosne i Hercegovine. Prilog proučavanju sezonskih naselja stočara i njihovih nastambi u dinarskom području*. Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n.s. Etnologija sv. 43/44, Sarajevo, str.61-94.
1990. *Kamene kuće Livanjskog polja. Prilog poznavanju seoskog graditeljstva jugozapadne Bosne*. Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n.s. Etnologija sv. 45, Sarajevo, str.73-100.
- 1992-1997. *Kamene kuće Livanjskog polja i njihovi graditelji. Prilog proučavanju bosanskohercegovačke baštine*. Godišnjak ANUBiH knj.30, Centar za balkanološka ispitivanja knj.28, Sarajevo, str.125-135.
1996. *Savremene promjene u kulturi stanovanja seoskog stanovništva Bosne i Hercegovine*. Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine n.s. Etnologija sv. 47, Sarajevo, str.223-244.
1997. *Hercegovačka suhozida stambena zgrada*. Hercegovina 3 (11), 1997 Mostar: Muzej Hercegovine, str. 151-178.
2000. *Svetlana Bajić: IN MEMORIAM ZORISLAVA ČULIĆ, ROĐ- MARKOVIĆ, VIŠI KUSTOS (1920-1997)*. Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, n.s. Etnologija sv. 48/49, Sarajevo 2000, str. 317-321.
2000. *Les recents changements dans le mode d'habitat de la population rurale de la Bosnie-Herzegovine*. Wissenschaftlichen Mitteilungen des bosnisch-herzegowinischen Landesmuseum, Band 4, Heft b, Sarajevo, str. 209-228.
2000. *Organizacija počivanja u tradicionalnoj kulturi ruralnog stanovništva Bosne i Hercegovine*. Glasnik Zemaljskog

- Centar za balkanološka ispitivanja, knj. 30, Sarajevo, str. 539–556.
2003. "Etnografska zbirka i izložba Franjevačkog samostana Šćit-Rama". *Hrvatska misao: tromjesečnik za umjetnost i znanost*, god. 7, br. 29, Sarajevo, str. 117–121.
2003. *Svetište Gospe Ramske: vodič* /Stjepan Lovrić – Ivan Šarčević – Mijo Džolan/. Rama-Šćit: Franjevački samostan; Mostar: VMG-grafika.
2004. "Uređaji za loženje vatre u tradicionalnoj kući Hrvata Rame". *Hercegovina* 18 (10), Mostar, str. 179–190.
2005. *Tragovi Ramskog graditeljstva*. Sarajevo: Hrvatsko katoličko dobrotvorno društvo.
2005. "Istraživanje tradicionalnih bosansko-hercegovačkih seoskih kuća i kulture stanovanja". *Hercegovina: Časopis za kulturno i historijsko naslijeđe*, br. 19, str. 117–144.
2007. *Konjic i njegova okolina u vrijeme osmanske vladavine: (1463–1878)* /Jusuf Mulić – Džemal Čelić – Senadin Begtašević/. 2. popravljeno i dopunjeno izdanje. Sarajevo: J. Mulić, DES.
2008. *Starobosanska seoska kuća sa čardakom u potkrovlju*. Sarajevo: Art 7.
2008. "Tragom bosansko-hercegovačkoga graditeljskog naslijeđa: bosanske brvnare". *Hercegovina: Časopis za kulturno i historijsko naslijeđe*, br. 22, str. 159–182.
2009. *Bosanske brvnare: drvo-čuvar najstarijih graditeljskih vještina stanovnika Bosne*. Sarajevo: Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine.
- muzeja Bosne i Hercegovine, n.s. Etnologija sv. 48/49, Sarajevo, str. 103–125.
2001. Sjećanje na korijene. Tradicionalne stambene zgrade Hrvata Bosne i Hercegovine u drugoj polovici XIX. i prvoj polovici XX. stoljeća, Sarajevo: Ogranak Matice hrvatske u Srajevu.
2002. Periodska naselja stočara u Bosni i Hercegovini. Godišnjak ANUBiH 33, Centar za balkanološka ispitivanja 30, Sarajevo, str. 539–556.
2003. Etnografska zbirka i izložba Franjevačkog samostana Šćit-Rama. Hrvatska misao: tromjesečnik za umjetnost i znanost, God.7,29, Sarajevo, str.117-121.
2003. Svetište Gospe Ramske: vodič /Stjepan Lovrić - Ivan Šarčević - Mijo Džolan. Franjevački samostan, Rama-Šćit; VMG-grafika, Mostar.
2004. Uređaji za loženje vatre u tradicionalnoj kući Hrvata Rame. *Hercegovina* 18 (10), Mostar, str. 179-190.
2005. Tragovi Ramskog graditeljstva. Sarajevo: Hrvatsko katoličko dobrotvorno društvo.
2005. Istraživanje tradicionalnih bosansko-hercegovačkih seoskih kuća i kulture stanovanja. *Hercegovina, Časopis za kulturno i istorijsko naslijeđe* br.19, str.117-144.
2007. Konjic i njegova okolina u vrijeme osmanske vladavine: (1463-1878). 2. popravljeno i dopunjeno izdanje, / Jusuf Mulić - Džemal Čelić - Senadin Begtašević , J. Mulić DES, Sarajevo.
2008. Starobosanska seoska kuća sa čardakom u potkrovlju. Sarajevo: Art 7.
- 2008.Tragom bosansko-hercegovačkoga graditeljskog naslijeđa: bosanske brvnare. *Hercegovina, Časopis za kulturno i istorijsko naslijeđe* br. 22, str. 159-182.
2009. Bosanske brvnare: drvo-čuvar najstarijih graditeljskih vještina stanovnika Bosne. Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo.

Izvor

*Katalog Biblioteke ZMBiH

Saliha Alijagić

Source

*Catalogue of the Library of the National Museum of Bosnia and Herzegovina

Saliha Alijagić